

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ลักษณะของกิจการอื่นและระยะเวลาการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวง
ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๔/๒๕๕๙

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๖๐๑/๖๓๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ข้อ ๑ กำหนดว่า “ให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ หรือที่จะมีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้ สำหรับการประกอบกิจการดังต่อไปนี้

(๑) การประกอบกิจการคลังน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง และการประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ แผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ และแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ และกิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานตามแผนดังกล่าว ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแผน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในภายหลังด้วย

ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการที่อยู่ในแผนซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้วตามวรรคหนึ่ง”

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติซึ่งจะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งดังกล่าว จึงขอหารือการตีความคำสั่ง ข้อ ๑ (๑) กรณี “กิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานตามแผนดังกล่าว” ว่าจะหมายความถึง คลังน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง และกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงานฯ (โรงไฟฟ้าและสถานีส่งไฟฟ้า) เท่านั้น หรือหมายความครอบคลุมถึงกิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานทั้งหมดที่อยู่ในแผนดังกล่าวข้างต้น

สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีหนังสือ ที่ สกพ ๕๕๐๒/๑๓๕๐ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/๔๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บางประเภท มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ โดยให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ หรือที่จะมีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สำนักงาน กกพ.) ขอหารือในประเด็นเกี่ยวกับระยะเวลาการบังคับใช้ของคำสั่งข้อ ๑ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่า "ให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ หรือที่จะมีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้..." ดังนี้

(๑) ระยะเวลาการยกเว้นของคำสั่งนี้มีผลเป็นการยกเว้นการบังคับใช้ตลอดไป จนกว่าจะได้มีคำสั่งยกเลิก แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือมีผลเป็นการยกเว้นการบังคับใช้ช่วงระหว่างวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ จนถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ เท่านั้น หรืออย่างไร

(๒) สภาพบังคับใช้ในทางกฎหมายของคำสั่งนี้ ภายหลังจากวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ จะมีผลสิ้นไปหรือไม่ อย่างไร หากมีการขอประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ภายหลังจากวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ จะได้รับยกเว้นตามคำสั่งนี้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน โดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กรมธุรกิจพลังงาน และกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า โดยที่ทั้งสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานและสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ได้หารือประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙^๑ ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกันเพื่อนำไปใช้

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๔/๒๕๕๙

เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม
สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยได้ประสบปัญหาความมั่นคงในการจัดหาพลังงานและปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็นความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หรือปัญหาขยะล้นเมือง การบริหารจัดการขยะที่ไม่ถูกสุขลักษณะ จนนำไปสู่การกำหนดให้การแก้ไขปัญหามลพิษ เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องเร่งดำเนินการทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว ซึ่งในความพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว กลับปรากฏข้อขัดข้องหรืออุปสรรคจากข้อกำหนดทางกฎหมายบางประการ จึงจำเป็นต้องระงับและแก้ไขข้อขัดข้อง ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ หรือที่จะมีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้ สำหรับการประกอบกิจการดังต่อไปนี้

(มีต่อหน้าถัดไป)

ในการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการที่อยู่ในแผนเกี่ยวกับพลังงาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว ซึ่งจะได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม จึงเห็นสมควรรวมการพิจารณาเรื่องหรือทั้งสองเรื่องเข้าด้วยกัน โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงาน ที่ได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามข้อ ๑ (๑) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ มีความหมายครอบคลุมถึงกิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานทั้งหมดที่อยู่ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยฯ แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกฯ แผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิงฯ และแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติฯ หรือไม่ว่าอย่างใด นั้น เห็นว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ฯ ออกมาโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔^๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความมั่นคงในการจัดหาพลังงานและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็นความต้องการใช้พลังงาน

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

(๑) การประกอบกิจการคลังน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง และการประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาพลังงานกำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๔ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๔ แผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๔ และแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๔ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ และกิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานตามแผนดังกล่าว ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแผนซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในภายหลังด้วย

ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการที่อยู่ในแผนซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้วตามวรรคหนึ่ง

(๒) การประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ โรงงานลำดับที่ ๑๐๑ โรงงานลำดับที่ ๑๐๕ และโรงงานลำดับที่ ๑๐๖ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๒ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ หรือเพื่อป้องกันระงับ หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงของชาติ ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร ให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีอำนาจสั่งการ ระงับยับยั้ง หรือกระทำการใด ๆ ได้ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะมีผลบังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ และให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำ รวมทั้งการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เป็นคำสั่งหรือการกระทำ หรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมาย และรัฐธรรมนูญนี้และเป็นที่สุด ทั้งนี้ เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้รายงานประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

ไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หรือปัญหาขยะล้นเมือง จึงได้กำหนดให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองแก่การประกอบกิจการพลังงานตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๑)^๓ ของคำสั่งฯ ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อความในข้อ ๑ (๑) ดังกล่าวแล้ว ปรากฏถ้อยคำชัดเจนว่า ในสองกิจการแรกเป็นการยกเว้นให้แก่ “การประกอบกิจการคลังน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง และการประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ แผนบริหารจัดการจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ และแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘” ซึ่งย่อมหมายถึง การประกอบกิจการคลังน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง^๔ ทั้งหมดตามที่กำหนดไว้ในแผนเกี่ยวกับพลังงานทั้งสองฉบับ และการประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘^๕ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕)^๖ ทั้งหมดตามที่กำหนดไว้ในแผนเกี่ยวกับพลังงานทั้งสองฉบับ เช่นเดียวกัน ส่วนกิจการประเภทที่สามที่ได้รับการยกเว้นนั้น ได้แก่ “กิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานตามแผนดังกล่าว” ซึ่งข้อความดังกล่าวมีความหมายชัดเจนว่าเป็นกิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานทั้งหมดตามที่กำหนดไว้ในแผนเกี่ยวกับพลังงานทั้งสองฉบับ โดยไม่มีข้อความอื่นใดที่กำหนดให้กิจการอื่นนั้นจำกัดอยู่เพียงแค่กิจการที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต การขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงาน เฉพาะในกิจการคลังน้ำมันหรือกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕)^๗ เมื่อข้อความในข้อ ๑ (๑) มีความหมายชัดเจนอยู่แล้ว ทั้งการแก้ไขข้อขัดข้องในการประกอบกิจการพลังงานเหล่านี้จะก่อให้เกิดความมั่นคงในการจัดหาพลังงานดังเช่นปรากฏอยู่ในคำปรารภของการออกคำสั่งฯ กรณีนี้จึงเห็นว่า กิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๔กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๓ กำหนดนิยามคลังน้ำมันให้หมายความว่า “คลังน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้สำหรับเก็บน้ำมัน” และข้อ ๑๒ กำหนดให้คลังน้ำมัน ได้แก่ “คลังน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้สำหรับเก็บน้ำมันมีปริมาณเกิน ๕๐๐,๐๐๐ ลิตรขึ้นไป”

^๕ลำดับที่ ๘๘ แห่งบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่าประเภทหรือชนิดของโรงงานดังต่อไปนี้ทุกขนาด เป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ยกเว้นที่ติดตั้งบนหลังคา าดาดฟ้า หรือส่วนหนึ่งส่วนใดบนอาคารซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้ โดยมีขนาดกำลังการผลิตติดตั้งสูงสุดรวมกันของแผงเซลล์แสงอาทิตย์ไม่เกิน ๑,๐๐๐ กิโลวัตต์

(๒) การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน

(๓) การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ ยกเว้นการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำจากเขื่อนหรือจากอ่างเก็บน้ำขนาดกำลังการผลิตไม่เกิน ๑๕ เมกะวัตต์ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำแบบสูบกลับ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำท้ายเขื่อน การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำจากฝาย และการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำจากคลองส่งน้ำ

ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงาน ที่ได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง มีความหมายครอบคลุมถึงกิจการอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิต ขนส่ง และระบบจำหน่ายพลังงานทั้งหมดที่อยู่ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยฯ แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกฯ แผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิงฯ และแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติฯ ดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม โดยที่แผนเกี่ยวกับพลังงานที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๑) วรรคหนึ่ง แต่ละแผนมีรายละเอียดที่แตกต่างกันรวมทั้งมีการกำหนดโครงการหรือกิจการต่าง ๆ ไว้แต่เพียงกรอบกว้าง ๆ ข้อ ๑ (๑) วรรคสอง จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการพลังงานทั้งสามประเภทที่อยู่ในแผนเกี่ยวกับพลังงาน ทั้งสี่ฉบับซึ่งจะได้รับยกเว้นการใช้บังคับผังเมืองรวมตามข้อ ๑ (๑) วรรคหนึ่ง ดังนั้น ในการกำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดตามข้อ ๑ (๑) วรรคสอง คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติควรกำหนดเพียงเท่าที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานของประเทศโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมจากการที่ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมด้วย

ประเด็นที่สอง ระยะเวลาการยกเว้นการบังคับใช้กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ฯ มีกำหนดระยะเวลาเพียงใด และหากมีการขอประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายหลังจากวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ จะได้รับยกเว้นการบังคับใช้กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ฯ หรือไม่ นั้น เห็นว่า โดยที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ฯ มิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาการยกเว้นการบังคับใช้กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมหรือระยะเวลาสิ้นสุดของคำสั่ง มีแต่เพียงข้อกำหนดในตอนต้นของข้อ ๑ ที่กำหนดให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ หรือที่จะมีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้ ซึ่งการกำหนดระยะเวลาดังกล่าว มิได้เป็นการกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของคำสั่ง หากแต่เป็นการกำหนดว่ากฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมฉบับใดบ้างที่ไม่นำมาใช้บังคับกับการประกอบกิจการบางประเภทตามที่กำหนดในข้อ ๑ ของคำสั่งนี้ โดยกำหนดจากวันใช้บังคับของกฎกระทรวงเป็นสำคัญ และแยกเป็นสองกรณี ได้แก่ กรณีแรก ต้องเป็นกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ ซึ่งหมายถึงกฎกระทรวงที่มีผลใช้บังคับอยู่แล้วในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙^๖ และกรณีที่สอง เป็นกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมที่จะมีผลใช้บังคับในภายหลัง โดยกฎกระทรวงดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับในช่วงระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้เท่านั้น ซึ่งหมายถึงกฎกระทรวงฉบับที่จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ ดังนั้น หากตราบดที่กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมทั้งสองกรณีข้างต้นยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเหล่านั้น โดยผลของคำสั่งนี้ก็ยังคงมีผลอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแก้ไขคำสั่งฯ หรือกฎกระทรวงฯ เป็นอย่างอื่น

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๗ข้อ ๒ ของคำสั่งฯ กำหนดว่า “คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” โดยคำสั่งนี้สั่ง ณ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาในวันเดียวกัน

สำหรับปัญหาที่ว่า การขอประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงานฯ ภายหลังจากวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ จะได้รับ ยกเว้นการบังคับใช้กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ฯ หรือไม่ นั้น เห็นว่า การขอประกอบกิจการดังกล่าวยังคงได้รับยกเว้นการบังคับใช้ กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมทั้งสองกรณีอยู่ต่อไปตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

(นายดิสทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙